

"Eğer çabuk kıyamet kopmazsa ve beşer bütün bütün yoldan çıkmazsa..." Bu cümle, İslam'ın dünyaya hakim olacağı, Mesih'in adil hükümdar olacağı hadis-i şeriflere ters değil mi?

Ayet ve hadislerde kıyametin ne zaman kopacağı konusu müphem ve meçhul bırakıldığı için, kıyamete bir zaman bir öncelik bir sonralık tayin edilemiyor. Bu yüzdendir ki sahabe bile kıyametin gelmesinden endişe etmiş ve ona göre teyakkuz içinde bir hayat sürmüşler.

Şayet **"Filanca hadise olmadan kıyamet kopmaz."** deyip, kıyameti malum ve belirgin bir hale getirirsek, o zaman kıyametin belirsiz bırakılmasındaki hikmet ve gayeler tahakkuk etmez. Oysa her müminin kıyametin gelmesine muntazır bir hayat yaşaması gerekiyor.

"İşte, kıyamet dahi, şu insan-ı ekber olan dünyanın ecelidir. Eğer vakti taayyün etseydi, bütün kurun-u ûlâ ve vustâ gaflet-i mutlakaya dalacak idiler ve kurun-u uhrâ dehşette kalacaktı. İnsan nasıl hayat-ı şahsiyesiyle, hanesinin ve köyünün bekasıyla alâkadardır. Öyle de hayat-ı içtimaiye ve nev'iyesiyle, küre-i arzın ve dünyanın yaşamasıyla alâkadardır."

"Hem şu sırdandır ki, Mehdî, Süfyan gibi âhir zamanda gelecek eşhasları, çok zaman evvel, hattâ Tâbiîn zamanında onları beklemişler, yetişmek emelinde bulunmuşlar. Hattâ bazı ehl-i velâyet '*Onlar geçmiş.*' demişler."

"İşte bu da kıyamet gibi, hikmet-i İlâhiye iktiza eder ki, vakitleri taayyün etmesin. Çünkü her zaman, her asır, kuvve-i mâneviyenin takviyesine medar olacak ve yeisten kurtaracak Mehdî mânâsına muhtaçtır. Bu mânâda her asrın bir hissesi bulunmak lâzımdır. Hem gaflet içinde fenalara uymamak ve lâkaytlıkta nefsin dizginini bırakmamak için, nifakın başına geçecek müthiş şahıslardan her asır çekinmeli ve korkmalı. Eğer tayin edilseydi, maslahat-ı irşad-ı umumî zayi olurdu."⁽¹⁾

Üstadımız'ın yukarıda da izah ettiği gibi, kıyametin her an kopabilir olması insanlık açısından iyi ve güzeldir. **"Eğer çabuk kıyamet kopmazsa"** ifadesini bu çerçevede değerlendirmek gerekir. **"Nasıl olsa daha İslam galip gelmedi, o**

zaman kıyamet kopmaz." rehavetine kapılmak yanlış olur.

(1) bk. [Sözler, Yirmi Dördüncü Söz, Üçüncü Dal.](#)